

данням на зберігання та через 1, 3, 6, 9 та 12 місяців. Дослідні зразки зерна гібридів кукурудзи належали до різних груп стиглості: 'Кавалер' (ФАО 250), 'Богатир' (ФАО 290) та 'Керберос' (ФАО 310).

Схожість – є одним із основних показників якості зерна, який характеризує його якість з погляду його придатності, як сировини для технічних цілей.

Аналізуючи отримані результати, можна побачити, що післязбиральне дозрівання у зерні кукурудзи закінчилося впродовж 1 місяця зберігання. Про це свідчать значення показників схожості, які були найбільші у цей період. Триваліше зберігання призвело до його зменшення.

Однак, слід зазначити, що зміни не були суттєвими і максимальне зменшення схожості (6%) спостерігалось лише у кукурудзі гібриду 'Богатир'. Найкращі показники схожості за 12 міс. отримали у зерні кукурудзи гібридів 'Керберос' (95%) та 'Кавалер' (96%). Однак, порівнюючи отримані результати по схожості зерна кукурудзи після 12 місяців, із вимогами стандарту ДСТУ-4525:2006 «Кукурудза. Технічні умови», де схожість нормується на рівні 55%, робимо висновок, що зерно усіх наших гібридів відповідає вимогам стандарту та може використовуватися, як для виробництва дитячого харчування, так і для крохмалю та патоки.

УДК 633.584.3

Данюк Ю. С., аспірант

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України

E-mail: danyk.yura@ukr.net

ПРИЖИВЛЮВАНІСТЬ РІЗНИХ СОРТІВ ВЕРБИ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБІВ ЗБЕРІГАННЯ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Для підвищення енергетичної незалежності України особлива роль відводиться біоенергетиці, яка могла б задовольнити значну частину енергетичних потреб сільськогосподарських підприємств.

Метою досліджень передбачалося вивчення ефективності різних способів зберігання садивного матеріалу – живців і пагонів. Польові та лабораторні досліді проводили в Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН упродовж 2019–2021 рр. Схемою досліду передбачалося зберігання живців та пагонів в сховищі за температури повітря 3–5 °С в контейнері, прошарку піску та поліетиленових мішках з обробкою та без обробки надрізів вапном. Садивний матеріал на зберігання закладали щорічно 25 листопада. Упродовж зберігання в динаміці – кожен місяць на 24–25 число аж до садіння живців і пагонів.

Дослідження проводили з двома видами верби: тритичинкова (*Salix triandra* L.) сорт 'Панфілівська' та прутковидна (*Salix viminalis* L.) сорт 'Збруч'.

Ураження цвіллю живців і пагонів обох сортів відмічено лише за зберігання їх в поліетиленових мішках як без обробки надрізів вапном, так і з їхньою обробкою. За інших способів зберігання ураження садивного матеріалу цвіллю не було. Живці сорту 'Панфілівська' в 2019 р. 100% були уражені хворобою за обробки надрізів вапном і лише 5% – без такої обробки. Ура-

ження цвіллю пагонів цього сорту не виявлено. Щодо сорту 'Збруч', то ураження живців цвіллю залежно від способу зберігання становило 10–15% в 2019 р., а пагонів – 26%, в 2020 р. – 10%. У 2021 р. садивний матеріал обох сортів зберігався добре, ураження хворобою не було.

Приживлюваність садивного матеріалу (81%) на першу дату обліку була отримана у живців сорту 'Панфілівська' за їхнього зберігання в поліетиленових мішках з обробкою надрізів вапном, а пагонів – за зберігання в прошарку піску з обробкою та без обробки надрізів вапном та в поліетиленових мішках з обробкою і без обробки надрізів вапном. За інших способів зберігання приживлюваність живців і пагонів була значно нижчою.

Найвищу приживлюваність на першу дату обліку живців прутковидної верби сорту 'Збруч' отримано за їхнього зберігання в прошарку піску з обробкою та без обробки надрізів вапном та в поліетиленових мішках без обробки надрізів вапном.

Високу приживлюваність пагонів цього сорту отримано за всіх способів зберігання за виключенням зберігання в поліетиленових мішках з обробкою надрізів вапном, де відсоток приживлюваності достовірно був нижчим, ніж за інших способів зберігання. На останню дату обліку приживлюваність живців і пагонів була значно вищою в сорту 'Збруч', порівняно із сортом 'Панфілівська'.